

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11.08.1994, sp. zn. 4 To 480/94, ECLI:CZ:KSCB:1994:4.TO.480.1994.1

Číslo: 17/1995

Právní věta: Uložení trestu propadnutí věci podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. (věci, které bylo užito k spáchání trestného činu) není vyloučeno ani u nedbalostního trestného činu.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 11.08.1994

Spisová značka: 4 To 480/94

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Trest propadnutí věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 55 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 17/1995 sb. rozh.

Uložení trestu propadnutí věci podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. (věci, které bylo užito k spáchání trestného činu) není vyloučeno ani u nedbalostního trestného činu.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 8. 1994 sp. zn. [4 To 480/94](#))

Krajský soud zamítl odvolání okresního státního zástupce proti rozsudku Okresního soudu ve Strakonících ze dne 5. 5.1994 sp. zn. 4 T 88/94.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu ve Strakonících byl obžalovaný V. B. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák., ve znění účinném do 31. 12. 1993, jehož se dopustil tím, že dne 11. 10. 1993 v době od 08.15 do 13.45 hod. jako držitel střelné zbraně v rozporu s ustanovením § 3 zák. č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, příkazujícím mu zabezpečit zbraň a střelivo proti zneužití, ponechal v obývacím pokoji svého bytu ve Strakonících IV, Starý Dražejov čp. 243, volně položenou nabitou loveckou pušku brokovnici model ZH 121-161 GA 2 3/4 Cham, výr. č. 044387, kterou zde kolem 13.45 hod. našel jeho nedospělý syn T. B., nar. 27. 3.1985, a použil ji při hře s nedospělým L. T., nar. 8. 6.1986, přičemž vystřelil a zasáhl L. T. do oblasti krku a způsobil mu zranění, kterému L. T. téhož dne podlehl.

Za to byl obžalovanému uložen podmíněný trest odnětí svobody v trvání 24 měsíců se zkušební dobou tří let a podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. i trest propadnutí věci, a to shora uvedené brokovnice.

Proti tomuto rozsudku podal odvolání pouze okresní státní zástupce, a to ve prospěch obžalovaného do výroku o trestu propadnutí věci. Je přesvědčen, že podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. soud může uložit trest propadnutí věci, které bylo užito ke spáchání trestného činu, pouze u úmyslných trestných činů, zatímco obžalovaný se dopustil jen jednání, které spočívalo v nedbalostním opomenutí důležité povinnosti vyplývající ze zákona č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu. Navrhl proto, aby odvolací soud výrok o trestu propadnutí věci zrušil. V průběhu veřejného zasedání před odvolacím soudem rozšířil krajský státní zástupce uvedenou argumentaci o poukaz na rozhodnutí uveřejněné pod č. 76/1952 sb. rozh. trest. a upřesnil návrh okresního státního zástupce, aby po zrušení výroku o trestu propadnutí věci bylo vysloveno podle § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák. jako ochranné opatření zabrání ve výroku rozsudku popsané brokovnice.

Krajský soud v Českých Budějovicích, jak je mu uloženo v § 254 odst. 1 tr. ř., přezkoumal správnost postupu řízení, které tomuto rozsudku předcházelo, přihlížel přitom i k tomu, zda nedošlo k vadám, které odvoláním výslovně vytýkány nebyly, nespěl však k závěru, že by odvolání bylo důvodné.

Samotné řízení před okresním soudem nevykazuje žádné vady. V průběhu hlavního líčení okresní soud provedl všechny dostupné a potřebné důkazy, které přesvědčivým způsobem hodnotil a na základě nich učinil úplná a správná skutková zjištění.

Především z výpovědi samotného obžalovaného V. B. a ze svědecké výpovědi jeho nedospělého syna T. B. bylo zjištěno, že obžalovaný po tzv. šoulačce v dopoledních hodinách kritického dne neuklidil pušku (brokovnici) do uzamykatelné skříně, nýbrž ji dal pouze za dveře do obývacího pokoje, aby se nemusel zouvat. Jelikož spěchal, opomenul z pušky vyndat náboje. V odpoledních hodinách našel pušku nedospělý syn obžalovaného, který si začal s ní hrát na vojáky se svým bratrancem L. T. Pušku nenabíjel a ani nenatahoval, neboť to neuměl. Když pušku zvedl, namířil s ní na L. T. a manipuloval s ní, zachytil o spoušť a vyšla rána, která zasáhla asi z 50 centimetrů L. T. do krku.

Tato zjištění odpovídají i dalším provedeným důkazům, zejména znaleckému posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství. Podle něho příčinou smrti nezl. L. T. bylo rozmoždění krční míchy. Při pitvě byl zjištěn rozsáhlý střelný defekt vpravo na krku, odkud směřuje střelný kanál směrem dozadu doprava a dolů, proniká na šíji vlevo a zasahuje tři krční obratle. V okolí střelného defektu byly nalezeny známky ožehnutí a očazení. S ohledem na charakter použité zbraně muselo zjištěné smrtelné zranění být způsobeno druhou osobou.

Také další důkazy, zejména ohledání místa činu a pořizená fotodokumentace, těmto zjištěním odpovídají. V souladu s nimi je i svědecká výpověď Z. K., babičky T. B., která se právě od svého vnuka jako první dozvěděla, co se přihodilo.

Při správně zjištěném skutečném stavu věci okresní soud jednání obžalovaného přiléhavě kvalifikoval jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. Obžalovaný nerespektoval ustanovení § 3 zák. č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, nezabezpečil řádně zbraň a střelivo proti zneužití, naopak v obývacím pokoji svého domu ponechal kritického dne volně přístupnou nabitou loveckou pušku (brokovnici). Už v tom je třeba spatřovat porušení důležité povinnosti uložené mu podle zákona, neboť tato hrubá nedbalost obžalovaného byla prvotní příčinou následné tragédie (srov. č. 42/1986 sb. rozh. tr.).

Není pochyb ani o tom, že mezi jednáním obžalovaného a způsobeným smrtelným následkem je bezprostřední příčinná souvislost. Třebaže okresní soud v odůvodnění rozsudku své úvahy o

subjektivní strážce jednání obžalovaného výslovně nerozvedl, je zřejmé, že na straně obžalovaného dovozoval zavinění ve formě vědomé nedbalosti ve smyslu § 5 písm. a) tr. zák. Obžalovaný věděl, že odložená, nezajištěná a dokonce nabitá zbraň v pokoji rodinného domku se může snadno dostat do dispozice jeho nedospělého syna, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že se tak nestane a že k ohrožení nebo porušení zájmů chráněných trestním zákonem nedojde.

Z těchto podstatných důvodů považoval odvolací soud výrok o vině v napadeném rozsudku trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. za správný a zákonný.

Okresní soud postupoval zásadně správně i při ukládání trestu. Nutno však zdůraznit, že odvolací soud byl v tomto směru vázán ustanovením § 259 odst. 3 tr. ř., ve znění zákona č. 292/1993 Sb., s účinností od 1. 1. 1994, a nemohl obžalovanému uložit přísnější trest, než se v napadeném rozsudku stalo. Rozhodně však nebylo důvodu ukládat obžalovanému ještě mírnější podmíněný trest odnětí svobody, než mu okresní soud uložil, stejně jako nebyl důvod pro případné zkrácení délky zkušební doby.

Odvolací soud nepovažuje za chybný ani okresním soudem podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. uložený trest propadnutí věci (brokovnice), kterou byl usmrcen nedospělý L. T.

Podle citovaného ustanovení soud může uložit trest propadnutí věci, které bylo užito ke spáchání trestného činu, jestliže je současně splněna další zákonná podmínka vymezená v ustanovení § 55 odst. 2 tr. zák., že totiž jde o věc náležící pachateli.

Není pochyb o tom, že předmětná brokovnice, o kterou jde, je věcí náležící obžalovanému V. B. Jedna z citovaných zákonných podmínek je tedy splněna. Odvolací soud je však přesvědčen, že je splněna i druhá zákonná podmínka. Lovecké pušky (brokovnice) bylo totiž užito ke spáchání trestného činu. Nemůže být rozhodující, že obžalovaný V. B. se dopustil toliko nedbalostního trestného činu, neboť ze znaku „užito k spáchání trestného činu“ nelze dovozovat, že by se tak mohlo stát jen u úmyslných trestných činů.

Odvolací soud nepřisvědčil argumentaci státního zástupce, který s poukazem na rozhodnutí uveřejněné pod č. 76/1952 sb. rozh. tr. uváděl, že podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. nelze trest propadnutí věci uložit u nedbalostního trestného činu. Publikovaná rozhodnutí, na která poukazuje státní zástupce, stejně jako rozhodnutí č. 61/1951 sb. rozh. tr., kde je vyjádřen stejný právní názor, vykládala trestní zákon z roku 1950.

Odvolací soud má za to, že při výkladu trestního zákona z roku 1961 již tyto názory neobstojí.

Také u nedbalostního deliktu může nastat situace, kdy přichází v úvahu vyslovení trestu propadnutí věci podle § 55 odst. 1 písm. a) dnes platného trestního zákona, neboť jde o věc, která byla ke spáchání takového trestného činu užita. Právě taková situace nastala v tomto konkrétním případě. „Užití“ záleželo v tom, že obžalovaný umístil nabitou pušku na místo volně přístupné a nezajistil ji proti zneužití. Pro takový výklad znaku „věc užitá ke spáchání trestného činu“ jednoznačně nasvědčuje skutečnost, že trestní zákon trest propadnutí věci výslovně uvádí jako jeden z trestů u trestného činu ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami podle § 194 tr. zák., který je trestným činem nedbalostním.

Při svém rozhodování musel odvolací soud přihlédnout i k ustanovení § 23 odst. 1 tr. zák. Podle něho je účelem trestu chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchaní trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

V daném případě vystupuje do popředí zejména ochrana společnosti před pachateli trestných činů a

záměr zabránit odsouzenému v dalším páchání trestných činů. Je tomu tak za situace, kdy se zvažuje vyslovení trestu propadnutí věci ohledně věci z nejnebezpečnějších - střelné zbraně. Jestliže se obžalovaný kritického dne dopustil takové hrubé nedbalosti, která nakonec vedla k tragickému následku, nelze vyloučit, že by takovou hrubou chybou v budoucnu třeba i opakoval. Pak by totiž znovu reálně hrozilo nebezpečí pro zdraví a životy osob, které by se do kontaktu s nezajištěnou zbraní dostaly. Ostatně nelze si ani představit situaci, že by právě obžalovanému bylo umožněno nadále disponovat se zbraní, kterou byl usmrčen jeho synovec.

Z těchto podstatných důvodů se odvolací soud ztotožnil s názorem okresního soudu, že obžalovanému bylo na místě uložit i trest propadnutí věci. Odvolání státního zástupce nepovažoval za důvodné, proto je podle § 256 tr. ř. zamítl. Proto ani nebylo třeba blíže se zabývat otázkou, zda obžalovanému má být místo trestu propadnutí věci uloženo jako ochranné opatření zabránění věci.